

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1997

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Το Δ.Σ. ενδιαφερόμενο τα μέγιστα για τις απόψεις σας και για την πλήρη και διαρκή ενημέρωσή σας επί των πεπραγμένων του θα αξιοποιήσει κατά τη διάρκεια της θητείας του, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, όλες τις δυνατότες μορφές επικοινωνίας μαζί σας. Το γεγονός ότι παραμένετε πάντοτε μάχιμοι της ζωής με διαρκή δράση και προσφορά, αποτελεί αναμφισβήτητο αισιόδοξο μήνυμα για την κοινωνία μας.

Όπως γνωρίζετε η Ευξείνος Λέσχη Βέροιας ιδρύθηκε το έτος 1955, από ξεριζωμένους συμπατριώτες μας, με σκοπό την διατήρηση και τη συνέχιση της πολιτιστικής παράδοσης του ένδοξου Ποντιακού Ελληνισμού. Είναι ιδρυτικό και ενεργό μέλος της ΠΟΠΣ. Μέσα στο διάβα του χρόνου, η προσφορά της υπήρξε πληθωρική, πρωτότυπη και αξιόλογη κατά κοινή ομολογία. Σήμερα κατέχει μία ξεχωριστή θέση στη Βέροια και το έργο της εκτιμάται και πέρα από τα όρια του Ν. Ημαθίας. Η καλή της

Στιγμιότυπο από την δεξίωση που δόθηκε στο τουριστικό περίπτερο της "Ελλάς" στη Βέροια, μετά την κοινή εκδήλωση της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας, Κρητικών και Κυπρίων του Ν. Ημαθίας στις 21-9-97.

φύση είναι ακόμη γνωστή και στις χώρες της Κεντρικής Ευρώπης, Καναδά και Αυστραλίας. Αν ήθελε κανείς να αναφερθεί λεπτομερώς στο όσα πρόσφερε και προσφέρει η ΕΛΒέροιας στον πολιτιστικό και κοινωνικό τομέα θα έπρεπε να γράψει ένα πολυσέλιδο βιβλίο. Και μόνο οι λογής - λογής

δραστηριότητες κατά το 1997 θα ήταν αδύνατο να περιληφθούν σε μια δι' αλληλογραφίας ενημέρωση, όπως είναι αυτή εδώ. Συχνές συναντήσεις και επικοινωνία με υπουργούς (Βενιζέλο, Πετούση, Χρυσόχοϊδη), βουλευτές Νομού, Περιφερειάρχη, Νομάρχη, Δήμαρχο, προϊσταμένους υπηρεσιών κ.λ.π., κ.λ.π. Οι συναντήσεις μας αυτές αφορούσαν διάφορα θέματα της Ευξείνου Λέσχης αλλά κυρίως τον τρόπο χρηματοδότησης του ανεγχιρομένου κτιριακού συγκροτήματος στο Πανόραμα Βέροιας. Περιπτώ να τονίσουμε ότι στον τομέα των δημοσίων σχέσεων έντονη υπήρξε η παρουσία μας στο πλευρό φορέων της πολιτείας ή αδελφών σωματείων εντός και εκτός Νομού με σκοπό την πολιτιστική ευαισθητοποίηση στα δύσκολα αυτά χρόνια που ζούμε. Επειδή δεν μπορούμε να καλύψουμε όλο αυτό το φάσμα των δραστηριοτήτων της Λέσχης κατά το 1997 θα αναφερθούμε

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του νέου Καταστατικού, σας καλούμε στην Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση που θα γίνει απέναντι από το γραφείο μας (Βάρναλη 1) την 1η Φεβρουαρίου 1998 ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30 το πρωί με τα εξής θέματα:

1. Απολογισμός δραστηριοτήτων και του έργου της Λέσχης κατά το 1997
2. Οικονομικός απολογισμός 1997
3. Ενημέρωση γύρω από τον προγραμματισμό των βασικών εκδηλώσεων 1998
4. Προτάσεις.

Αν δεν υπάρξει απαρτία, η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη Κυριακή (8-2-1997) στον ίδιο χώρο, την ίδια ώρα και με τα ίδια θέματα.

Με πατριωτικούς καίριους και τις καλύτερες ευχές για το νέο έτος
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος Γιάννης Μιχαηλίδης
Ο Γεν. Γραμματέας Μιχ. Γερασιμίδης

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕ Η Ε.Λ.Β. ΜΕ ΟΜΙΛΗΤΗ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ Κ. ΝΕΟΚΛΗ ΣΑΡΡΗ

Επιτυχημένη και εντυπωσιακή εκδήλωση πραγματοποιήσε η ΕΛΒ, την Κυριακή 7-12-1997, ώρα 7 μ.μ. στην Αντωνιάδαιο Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών με ομιλητή τον διαπρεπή καθηγητή του Πάντειου Πανεπιστημίου κ. Νεοκλή Σαρρή, ο οποίος αναφέρθηκε στα ιστορικά και επίκαιρα θέματα που ασχολήθηκαν και ασχολούνται τον Ελληνισμό. Σημειώνεται ότι κατά την διάρκεια της εκδήλωσης έγινε και η παρουσίαση του βιβλίου της ΕΛΒ "Ακριτικός, Αλύτρωτος, Απόδημος Ελληνισμός", που εκδόθηκε με αφορμή την διοργάνωση στην πόλη μας του τρίτου Πανελληνίου Συνεδρίου Ποντιακών Σιλλόγων για την Εθνική και Πολιτιστική Αυτογνωσία.

Για την παρουσία του βιβλίου μίλησε ο Πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής του Συνεδρίου κ. Μιχάλης Μουρατίδης και ο Γεν. Γραμματέας της ΕΛΒ κ. Μιχάλης Γερασιμίδης.

Παρουσιαστής της όλης εκδήλωσης ήταν ο κ. Ανέστης Ανδρεάδης, τέως Πρόεδρος της ΕΛΒ.

Στην σπουδαία αυτή εκδήλωση, την οποία προλόγησε και καίρησε ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μιχαηλίδης, την παρακολούθησαν αρχές, μέλη και φίλοι της ΕΛΒ.

Σημειώνεται ότι στο προσεχές φύλλο του "Αργοναύτη" θα παρουσιάσουμε την έκδοση του βιβλίου.

με κάποιες εκδηλώσεις ήσσονος σημασίας.

11-1-97: Συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΛΒ στον ετήσιο χορό του Σιλλόγου του Προμηθέα.

11-1-97: Συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΛΒ στη θεατρική παράσταση του σιλλόγου του Πανοράματος.

24-1-97: Συνάντηση του Δ.Σ. της ΕΛΒ με τον βουλευτή κ. Γεωργιάδη.

26-1-97: Γενική Συνέλευση - Απολογισμός - Εκλογή νέου Δ.Σ. και Ελεγκτικής Επιτροπής - Θητεία διετής.

28-1-97: Κατανομή αξιωματικών:

Πρόεδρος: Μιχαηλίδης Ιωάννης

Α' Αντιπρόεδρος: Σοφονιάδης Σάββας

Β' Αντιπρόεδρος: Καλατής Κων/νος

Γεν. Γραμματέας: Γερασιμίδης Μιχάλης

Τομίας: Ορφανίδης Σταύρος

Εφορος Δημ. Ικέσεων: Σιδερόπουλος Ηλίας

Εφορος κινητής και ακινητής περιουσίας: Ορφανίδης Αριστοτέλης

Μέλη: Ζευγαρόπουλος Λάζαρος, Αποστολίδου Δήμητρα.

31-1-97: Ίσωςμο το Δ.Σ. και εκπρόσωποι του τμήματος Νέων της ΕΛΒ, πήραν μέρος στη συνάντηση του Γ.Γ. του υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης με τον σύνδεσμο Ποντίων από την πρώην ΕΙΣΔ ("Αργοναύτης" Βέροιας) για θέματα παλινοστούτων.

1-2-97: Εκπρόσωποι του τμήματος Νέων της ΕΛΒ πήραν μέρος στον ετήσιο χορό του σιλλόγου Ποντίων Ν. Ξάνθης.

8-2-97: Πολιτιστική εξόρμηση του τμήματος Νέων στην Ανατολή Ιωαννίνων (Αδελαφότητα Ποντίων και Μικροασιατών) - Ποντιακό

Συνέχιστο στην 3η σελ.

Η ομιλία του καθηγητή Πανεπιστημίου ΑΠΘ ΚΩΣΤΑ ΦΩΤΙΑΔΗ

"Καζαντζάκης και Ποντιακός Ελληνισμός"

Μία άγνωστη πλευρά του έργου του Νίκου Καζαντζάκη, παρουσίασε με την εντυπωσιακή ομιλία του ο συμπατριώτης μας καθηγητής του ΑΠΘ κ. Κώστος Φωτιάδης στις 29-11-1997, ώρα 7 μ.μ., στην Αντωνιάδαιο Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Δήμου Βέροιας, με αφορμή τα 40 χρόνια από το θάνατό του.

Θέμα της ομιλίας του κ. Φωτιάδη ήταν "Ο Καζαντζάκης και ο Ποντιακός Ελληνισμός".

Σημειώνεται ότι η εκδήλωση διοργανώθηκε από τη Δ/ση Α/θμιας Εκπαίδευσης Ν. Ημαθίας. Ήταν η ομιλία για τους ακροατές μία αποκαλύψη. Φοιέρωσε ένα άγνωστο κομμάτι από τις δραστηριότητες του Νίκου Καζαντζάκη στον αγώνα του υπέρ των Ποντίων κατά την περίοδο του ξεριζωμού.

Θερμά συγκαταστήρια στα 4 διαπρεπή καθηγητή μας κ. Κώστο Φωτιάδη και στους διοργανωτές της σπουδαίας αυτής εκδήλωσης.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο σκύλος και τα τσαρούχια

Είνας μίαν, εσέγκεν τα τσαρούχια τ' σην ανάθυ-σπν και φορεία στα. Ερ-θεν είνας σκύλος κ' επήρεν στα κ' έφυγεν.

Ερούξεν από πίσ' ατ' κ' επόρρεσεν να πιάν α-τον.

Δέθα ειπεν στον, εγώ θα δίγω εκατόν παράδας και παίρω έναν ζευγάρ' και φορώ, άμαν εσύ πά-ντα οξυπόλητος θα εί-σαι.

Ο κορ Αντώνης
Ο Κοραντώντς 'ς σή Ναβαρουσίαν πολλή δουλείας έκλωθεν. Εί-χεν μαγαζίν, καφενεϊόν και φουρνίν. Ημποιος έ-κουεν τ' όνομα ατ' και

τα δουλείας ντο εποί-τον: νεν, εθάμαζεν και έλε-νεν: - Τζάνουμ, στραβός ήγ'νε σε Κόραντων; άνθρωπος πως πετζα-ρεύ αίκα δουλείας! Κάποιος ερώτασεν α-

- Τζάν Αντών', εσύ τυ-φλός κι είσαι και γιατί - Ε ρίζα μ' εγώ κόρ'τς κι είμαι, άμαν τα δου-λείας ιμ είναι κόρ'κα.

Η νεοποντιακή ποίηση

"Τα μαύρα οματοφρύδια"

Πως ν' ανασπάσω κ' επορώ σο νουμ πάντα γυρίζνε τ' οσπίτνε μου σο Τσάμπσιν και ση χωρί την άκραν όπου ρακάνια έμορφα ορμάνια και παρχάρια.

Ησεν ψηλόν καστρόλιθον οθόερα αυλία δενδρά, κελία έμορφα και παραδεία' πουλία.

Η πόρτα έτον αίδερον, χάλκενα παραθύρια τα τσάμια έσαν κρύσταλλα τα κατωθύρια ασήμια.

Πουρνά πουρνά σο χάραγγαν π' εφώταζεν ημέρα ο ήλην, έπαιζεν, κρυφτόν σο μαύρα οματοκλάδια κι ενγένφιζεν την κήλην μου απές ασήν εγκάλημ.

Κάθην θραδίν γισθός γισθός ο φέγγον επορπάτνε άμνον τρανόν χρυσόν πουλίην απάν σο επουράνια κι' εκατηθαίνεν χαμελά ση παρχαρί τ' ορμία ελάσκουτον το Τσάμπσιν τα στράς τα αυλία, εφέγγιζεν τα κάμαρις κι όλια τα παραθύρια, κ' ενγένφιζεν τα έμορφους και την χρυσομαλλήουσαν για να κτενίζ τα τσάμια ας με φυλιασένια κτένια.

Εναν θραδίν παρότερον ο φέγγον επιάσεν όια επορπάτνε κ' έτρεσεν οπής ασα ήθηλα κ' εκρύφκουσαν μασχαρευτά να παιζ' με τ' αστερόπα εσάθεν ανακάπαρα κι άμνον σπαραγγμένος έξεν ήθλιας κήματα και τα μοιροθόιας, είδεν μασαίρια δίκοπα απάν σο κουνία είδεν το γαίμον άμνον νερόν να τρεο σο κατωθύρια σο δρόμια σο αυλία.

Κι απές σ' ατό το δύσωμαν τα μαύρα τα σκωτίας ο ουρανόν εθάρκιζεν κι η νύχτα επαρακάλην. Φυτέσεν οδέθησιμ φύεσεν σ' ορμάνια σο ραία σο Μοναστήρια τη Χριστού τ' Αέρ τη Παναίς έρθαν Τουρκάντ και σπάζνε μας άμνον θεού αρνία.

Σ' έναν θραδίν το Τσάμπσιν τ' έμορφον το χωρίον εκάεν εγέντνε καρδόν σαχάτια τα ραία. Ο φέγγον ο μασαυράχαρον απ' ουρανού εκάθεν να μη ελήν να μη ακούει τη μωρί τα ήθλιας να μη ελήν τα γαίματα κι ατό τα οδικίας.

Ο ήλην ο σιδήμορφος πουρνά τ' ήλην την ημέραν ερούξεν και εράεβεν του Πόντου το χωρία εράεβεν το Τσάμπσιν τα κρυσταήληνια τσάμια, εράεβεν τα χάλκενα τ' έμορφα παραθύρια τα πόρτας με τα αίδερα τ' ασημοκατωθύρια μερά εβεν την κήλην μου τα μαύρα οματοφρύδια.

Κική Καντζίδου - Βασιλειάδου

ΑΛΗΘΙΝΟΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

"Ας ειν καλή τα χωρία"

Οφέτος τη Παναίς την ημέραν εποίκαμε έναν παρέαν και εκπά-σταμε το θράδυ κεο να πάμε σο ονομασέας. Τ' οσπίτ' όθεν επήγαμε σι-φτιάν, έτον διαμέρι-σμαν σον συνοικισμόν "Καλλιθέα" τη Βέροιας. Εκτόκαμε την πόρταν και άμόν ο νοικοκύρτο με την κοδέσπεναν και τ' οσπιτιανούς εκαθο-δέχτανε μας απ' ίναν ί-ναν. Εμεις πα εδέκαματον από καρ-διάς ευσίν να σιέρετε τον έξεργον ατ' ίνας πα έσυρεν τ' ωτίν ατ.

Η κοδέσπενα με την θαγατέραν ατο εντά-μνον εσκάηωσαν να κου-σμιατεύνε μας. Εγκαν το ρακίν, τα στήνα και όλια τα καλή. Σίτια παν κ' έρταν και κοβαθούν, ήλει με η Κυρά Ελένε (η κοδέσπενα) σ' ωτίμ κε-κά:

"Γιάννε, εξέρω πως α-γαπάς ποηλά τα μαύρα τα ήθλια. Οσήμερον εθέησα να εφτώω ένα - δύο για την ονομασέ-να τη Πάντσιονος κι ε-πεκέ εντόκεν σο νουμ ντο έπαθα αροψέ κεο και αέτο πα επουσμά-νεψα".

"Και ντ' έπαθεσ" ερω-τώ ατεν.

"Αρ ας ήλω σε Γιάννε ντ' έπαθα. Οψέ έμπρ' ημέραν, εθέκα το νε-ρόν απάν και εσέγκα τα μαυροήθλινα να ψέου-νταν, την πόρτα πα εί-χατο ακράνοιγον. Ποηλά κι πάει κρούει το κωδών. Κηώσκουμε και ντο τερώ. Η διαχειρί-στρια τη ποηκατοι-κίας. Δεν κ' επρόφτασα να ήλω και ερχίνεσεν: "κυρία Ελένη, τί κάνεις στην κουζίνα σου και μύρισε όσχημα όλη η οικοδομή; Σε παρακα-λώ φρόντισε να μην ξα-ναγίνει αυτό" και άμόν εδέβεν ήλαν.

"Κυρά Ελένε", είπα-τεν, μη στεναχωρεύκιε-σαι ατό δεν κ' έν. Εήα ας πίνωμε έναν ρακίν και ανάσπαθον ατο".

Η παρέα εγουρεύτεν. Άμνον ντ' έπαμε ένα - δύο ο λιριτοής εσκά-ηωσεν να παιζ παλαιά γαϊτάδες και να τραγω-δέι, εμεις πα απ' ίνας ί-νας ετραγώδναμε. Τα ποτήρια εντούναν σ' έ-ναν σ' ήλην, τ' έναν το πουκά ήφκερώθεν και εσκαήωσαμε τ' ήλην.

Η παρέα όσον ντ' ε-πήεν ετράννευεν και τα τραγώδιας εδίναν κ' ε-παίρναν. Κάποτε κρούει το κωδών. Η Κυρά Ελέ-νε άμόν ένοιξεν την πόρταν και ντο τερού-με: Η Αστυνομία. "Κα-λήώς ορίσατε" ήλει ατο, "καλήώς τα παιδία" ήλει ο Πάντσιον, "Ορίστε πε-ράστε, καθίστε να σας κεράσομε, γιορτάζου-με σήμερα". Ίνας απ' α-τουνούς, ο τρανόν

ατούν, ήλει: "Ευχαρι-στούμε, χρόνια σας ποηλά, αήλά διαταρά-σαστε την κοινή ποηλία και πρέπει να σταματή-σετε. Ατό είπεν και όη εντάμνον έφυγεν. Εμεις πα ετερέσαμε ήλην δεν κίνετε, εσταμάτσαμε και με τ' όλιγον εκπά-σταμε να φεύωμε. Αρ επαραξέγκανε μας ο-σπιτιανόι στεναχωρε-μέν και ασον εξέβαμε ασπν ποηκατοικίαν ήλω σπν παρέαν: "Παι-δία εμεις άμνον ντο εί-παμε σ' οσπίτια μου να πάμε κ' έν". Άμόν ε-νούνησαμε ποίος εγνω-ριμος εμουν εσ' ονομασέαν ση Βέροιαν.

Εντώκεν σον νουν ε-μουν ο Πάντσιον ο Πα-τούητο. "Θα πάμε είπα-με σον Πάντσιον σον Πατούη κι επεκέ εθέ-πωμε". Εσέβαμε σ' αυ-τοκίνητα και εκπάσταμε να πάμε σον συνοικι-σμόν "Προμηθέα", όθεν έμνε ο Πάντσιος. Αρ εντόκαμε το θυροτηλέ-φωνον, ενοίεν η πόρτα και ασα σκάηας εξέθα-με σο πέμπτον το πά-τωμων. Ο Πάντσιον άμνον ντο είδε μας έχά-ρεν, εκασαηωσέρτασε μας απάν σπν πόρταν κι επεκέ ασέβαμε απέσ. Η γυναίκαντ εκαηωσέρ-τασε μας κρύα - κρύα κι επεκέ εσκάηωσεν να τερέι μας ίναν ίναναπό απάν οσα αφκά, άμα ήλην ποηλά ετέρνεν τα παπούτσια μου ντο έ-ταν όλιγον τσαμουρω-μένα και απάτναμε απάν σο χαλία τσ'. Ε-μεις τα μερτικά μου ε-πέραμε, άμα είπαμε ας τερούμε ντο θα ίνεται. Ο Πάντσιον τερέι ατεν, εφτόει ατεν ομοτέαν να φέρ' και κεράζ' μας. Εκείνε εκορδεήσασεν τ' οφρύδ' και έναν πάει και έναν τερέι οπίσ'. Κάποτε έρθεν με το πατνόζ και τα μακρο-γούηλα τα ποτήρια σ' έναν το σέρ και σ' ήλην κρατέι έναν πογιατιμέ-νον πουκάη. "Κατίνα ντό εν ατό" ήλει ατεν ο Πάντσιον. "Ωραίο ήκε-ράκι Παναγιώτη μου, το πήρα από τον Κρίνο" ήλει εκείνε. "Χάσον το ήκεράκι, φέρεν το ρα-κίν", ήλει ο Πάντσιον. Εκείνε απ' εκέσ κι έρτε. Ο Πάντσιον ασό ζόρναι (δρωσεν, έντον κουστ νερόν. Εμεις πα έπαμε το ήκεράκι και εσκάηω-με να φεύωμε. Ο Πά-

ντσιον επερεξέγκεν μας άμα ήθλιαν κ' εποί-κεν ο μούρον.

Σίτια πορπατούμε και σουμώνωμε σ' αυ-τοκίνητα. ήλει μας ο Σταύρης: "Παιδία κι πά-με σον Τριπόταμον σον Πάντσιον τον Τσιασ-τάρ"; Άμόν εσέβαμε σ' αυτοκίνητα και μετ' ο-λιγον επήαμε σον Τρι-πόταμο ση Πάντσιονος σπν αυλή. Τα φώσια εξ απέσ επίαναν. Οσον ντ' εσουμώσαμε σπν πόρ-ταν, έξαμε ήυρας ήθ-λιαν και τραγώδιας. Εσέβαμε απεσ, εκαηω-σέρτασε μας, ευχέθα-ματο κ' επεκέ εκάτοσε σπν παρέαν.

Η κοδέσπενα άμόν έ-γκεν τα ποτήρια και ε-γώμωσεν το τραπέζ' μίαν κι ήλην με τ' όλια τα καλή. Σ' έμέν εμπρο-στά εθέκεν τα μαυρο-ήθλινα. Η παρέα ίεψεν και τ' οσπίτ' εσειούτον ασό κακάνισμαν τη ήύ-ρας, ασά τραγώδιας και τα χορόντας.

Κάποτε εθέπωμε τον Πάντσιον κρατέι ίναν ηθουμιστόν πετεινόν και ήλιζιστόν. Επεκέ ε-δέκενατον την κυρά Μαρίαν την γυναίκα ατ' να εφτόει ίντιαν εξέρ-

Σο μέρωμαν απάν, πρωτού χαράζνε τα ρα-σία, έγκαν τον πετεινόν σο τραπέζ και εσοκου-τούηταν όθεν τ' ο-σπίτ. Αρ, έφαγάματον, απάν κεκά πα έπαμε το ζωμίν ατ και ως το θρά-δυ η ήυρα επαιζεν, ε-μεις ετραγώδναμε και μετ' εμας εντάμνον εχό-ρευεν όλη η γειτονία.

Ας είν καλή τα χω-ρία...

Αήλο εν η Ζήσ' τη χω-ρί και ήλην τη ποηι-τείας. Ατοίν π' επέμνε σο χωρία, κα-ηατοίεβνε τα ποντιακά, έχνε καλή καθισίας, ε-φτόνε τα ονομασέας, ε-καηώσεν τα χαράντας, τα φαίδιαφ-κα και όλια τα συνήθεια οισθ-άμνον ντο έταν σπν Πα-τρίδαν.

Αίθλο εμας, αν εφε-ρούνηταν τα χωρία, θασ-ανασπάηωμε την ιστο-ρία εμουν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

ΒΕΡΟΙΑ

ΤΡΥΤΟΜΗΝΑΣ '97

Υ.Γ.: Τα πρόσωπα της ιστορίας είναι φανταστικά.

ΔΩΡΕΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ

Συνεχίζονται οι προσφορές για την ανέγερση του Πολιτιστικού Πνευματικού Κέντρου της ΕΛΒ. Στον κατάλογο των δωρητών προστέθηκαν και οι εξής:

1. Ιακωβίδης Ν. 50.000 δρχ.
2. Σύλλογος Πανοράματος 50.000 δρχ.
3. Μουρατίδης Μιχάλης 10.000 δρχ.
4. Παχατουρίδης Νίκος 20.000 δρχ.
5. Σάρρας Σπύρος 20.000 δρχ.
6. Φασίδου Ανθούλα 10.000 δρχ.
7. Παπαδόπουλος Ι. 50.000 δρχ.
8. Δήμος Κρύας Βρύσης 50.000 δρχ.
9. Κουϊμταίδης Ιωάννης 50.000 δρχ.
10. Κουμταίδης Ιωάννης 50.000 δρχ.
11. Μελητζανίδης Νικόλαος 50.000 δρχ.
12. Παθουκίδης Νικόλαος 30.000 δρχ.
13. Δαμιανίδης Αθανάσιος 30.000 δρχ.
14. Τσαθουκίδης Γεώργιος 50.000 δρχ.
15. Σύλλογος Πανοράματος 100.000 δρχ.

Το Δ.Σ. του ευχαριστεί θερμά

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ **ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ**

ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια - ΤΚ 59100

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδη 2 - Τηλ. (0331) 25.282
Βέροια (ΤΚ 59100)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. (0331) 28.356 - Βέροια ΤΚ 59100

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
1.000 ΔΡΧ.
ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.
ΤΗΛ. (0331) 66.913, 61.160
FAX (0331) 66.979

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

* Οι στήλες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του.

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες.

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται.

Μαθήματα μουσικής του Πόντου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΞΕΙΝΟ ΛΕΣΧΗ ΒΕΡΟΙΑΣ

Όπως έγινε γνωστό από την Ευξεινο Λέσχη Βέροιας για δέκατη χρονιά η Λέσχη συνεχίζει τα μαθήματα ποντιακής ήυρας και θεωρίας της μουσικής του Πόντου με την διεύθυνση του λιυράρη καθηγητή μουσικής θεόδωρου Βεροιώτη.

Οι εγγραφές γίνονται κάθε μέρα εκτός Σαββάτου και Κυριακής από τις 10 το πρωί μέχρι τις 2 το μεσημέρι στα γραφεία της Λέσχης (16 Οκτωβρίου - Διός) τηλ. 28356 και 031-705=6711. Τα μαθήματα άρχισαν.

ΝΕΟ Δ.Σ. ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΠΟΝΤΙΩΝ

ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μαυρόπουλος Παύλος του Μιχαήλ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Αναστασιόδης Ανέστης του Νικολάου
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ορμανίδου Ευδοξία του Λιονταρτζιανού
ΤΑΜΙΑΣ: Μοσκοπούλου Θεοδώρα του Γεωργίου
ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ: Παναγιωτίδης Αθανάσιος του Κων/νου
ΔΗΜ. ΣΧΕΣΕΩΝ: Παυλιόδης Συμεών του Αλεξάνδρου
ΥΠ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ: Καζαντζίδου Καλλιόπη του Ηλία
ΥΠ. ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ: Παναγιωτίδης Χρήστος του Γεωργίου
ΥΠ. ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟΥ: Παντελήδης Ηρακλής Ιακώβου

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1997

Συνέχεια από την 3η σελ.

στα γραφεία μας με εκπροσώπους συλλόγου Κρητικών και Κυπρίων για την κοινή εκδήλωση στη Στέγη (21-9-97).

18-8-97: Ο Πρόεδρος της ΕΛΒ με τον κ. Γικόνογλου Μ., τον Αντινομάρχη Γαβριηλίδη επισκέφθηκαν τον Περιφερειάρχη (Θεο/νίκη) για την ένταξη του κτιριακού συγκροτήματος Πανοράματος σε πρόγραμμα χρηματοδότησης.

5-9-97: Ετήσιος χορός του τμήματος Νέων της Λέσχης στην "Ε-Ρηά".

6-9-97: Εκπρόσωποί μας στα εγκαίνια του Πολιτιστικού Κέντρου Λαζοχωρίου.

7-9-97: Κατάθεση στεφάνου από την ΕΛΒ στο μνημόσυνο Σαυταίων (Σουμμελά).

11-9-97: Συνάντηση στα γραφεία μας με εκπροσώπους των συλλόγων Κρητικών και Κυπρίων για την κοινή εκδήλωση "Ακριτική ποίηση" της 21-9-97.

14-9-97: Κοινή εκδήλωση με Μικρασιάτες και Θράκες (συμμετοχή χορευτικού ΕΛΒ).

15-9-97: Συνάντηση για το 4ο Συνέδριο Εθνικής Αυτογνωσίας που θα πραγματοποιηθεί στον Πειραιά (χαιρετισμός - παρουσίαση βιβλίου της ΕΛΒ κατά την έναρξη του Συνεδρίου).

20-9-97: Συμμετοχή του χορευτικού και της

χορωδίας στην εκδήλωση που διοργάνωσε η Μητρόπολη Μαγνησίας για την Γενοκτονία των Ποντίων.

21-9-97: Επιτυχημένη κοινή εκδήλωση με Κρήτες και Κυπρίους στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών (ομιλίες - χορευτικό - χορωδία).

1-10-97: Εκδήλωση του ΚΑΠΗ Δήμου Βέροιας στη Στέγη για την παγκόσμια ημέρα των ηλικιωμένων. Η ΕΛΒ παρέστη και χαιρέτησε.

10-10-97: Τέταρτο Πανελλήνιο Συνέδριο Εθνικής Αυτογνωσίας (Πειραιάς 10 - 11 - 12/10/97). Εντονή και γόνιμη η παρουσία των εκπροσώπων μας.

16-10-97: Παρέλαση

ένστολου τμήματος της Ευξείνου Λέσχης.

16-10-97: Συμμετοχή του χορευτικού μας στην εκδήλωση του CIOF που πραγματοποιήθηκε στη Θεο/νίκη.

18-10-97: Συμμετοχή του τμ. Νέων της ΕΛΒ στον ετήσιο χορό του τμ. Νέων της ΕΛΣΚύδρας (απονομή πλάκετας).

27-10-97: Ο Πρόεδρος της Λέσχης μαζί με το Νομόρχη, τον Αντινομάρχη κ. Γαβριηλίδη και τον αρχιτέκτονα Τ. Σιδιρόπουλο επισκέπτονται τον Περιφερειάρχη (Θεο/νίκη) για τον τρόπο χρηματοδότησης του κτιριακού συγκροτήματος Πανοράματος Βέροιας.

17-11-97: Επέτειος Πολυτεχνείου - κατάθεση στεφάνου από την ΕΛΒ.

23-11-97: Εθνική Αντίσταση - κατάθεση στεφάνου από την ΕΛΒ.

29-11-97: Μουσικός διαγωνισμός μαθητών Λυκείων και Γυμνασίων Κεντροδυτικής Μακεδονίας όπου διακρίθηκε ο μαθητής της Σχολής Λύρας της ΕΛΒ Καθατής Αιτώνιος.

29-11-97: Αντιπροσωπεία της ΕΛΒ παρακολούθησε την ομιλία του Φωτιάδη Κώστα στη Στέγη για τα 40 χρόνια από το θάνατο του Ν. Καζαντζάκη με θέμα: ο Καζαντζάκης και ο Ποντιακός Ελληνισμός.

29-11-97: Εκδήλωση στην Αλεξάνδρεια προς τιμήν των ησογράφων του Ν. Ηραθίας. Η ΕΛΒ παρέστη και στην εκδήλωση αυτή.

30-11-97: Εκδήλωση, παρουσία του υπουργού Πολιτισμού, για τα εγκαίνια της έθεσης των ευρημάτων Βεργίνας με το χορευτικό της συγκρότημα.

3-12-97: Το Δ.Σ. της ΕΛΒ προσεκλήθη και παρακολούθησε την εκδήλωση για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες που πραγματοποιήθηκε στη Στέγη.

6-12-97: Το Δ. Συμβούλιο άκουσε στη Στέγη τον υπουργό Παιδείας ομιλούντα για την μεταρρύθμιση στην Παιδεία.

7-12-97: Πνευματική εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου της Ε. Λέσχης (Ακριτικός, Απόδημος, Αλύτρωτος Ελληνισμός) στην οποία μίλησαν ο κ. Γερασιμίδης Μ. και ο γνωστός καθηγητής κ. Σαρής Νεοκλής.

8-12-97: Αντιπροσωπεία της ΕΛΒ στη Λαϊκή Συνέλευση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ηραθίας.

14-12-97: Απογευματινό γλέντι (ΕΛΗΑ) με πρωτοβουλία του τμ. χορωδίας της Λέσχης όπου πήραν μέρος τουλάχιστον 400 άτομα.

21-12-97: 3η Αιμοδοσία με πρωτοβουλία του τμ. Νέων της ΕΛΒ.

24-12-97: Χριστουγεννιάτικα Ποντιακά Κάλαντο στην πόλη μας.

ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΟΙ ΝΕΟΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ:

Ιστορικά Μοιρολόγια

Η Κωνσταντινούπολη πέφτει στα χέρια των Τούρκων το 1453, ύστερα από 8 χρόνια το 1461, καταλύεται η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας. Για τον ποντιακό λαό τα δύο τούτα θλιβερά γεγονότα αποτελούν μία εθνική συμφορά. Η ποντιακή μουσα ψάλλει ενιαίο θρήνο για την Αλωση του Ελληνισμού γενικά. Η λαϊκή μουσα στοχάζεται αθάτητα. Ο στοχασμός βγαίνει μέσα από την διαίσθηση της ποντιακής ψυχής. Μάχεται το έθνος για ιδανικά πανανθρώπινα. Δοξάζεται η Ελλάδα με τους αγώνες των παιδιών της. Και όταν έρχονται οι συμφορές, η πίστη στις παραδόσεις μένει ακλόνητη. Θρηνεί ο λαός και οραματίζεται ταυτόχρονα της ανάστασή του. Τον καταβάλλει η υλική βία, μα εκείνος δεν αισθάνεται πτηνμένος. Τον ξεριζώνουναπό την γη του Πόντου, μα ψυχική του μένει εκεί. Ο μύθος είναι τραγικός. Τον μαθαίνουν τα παιδιά και τα εγγόνια των ξεριζωμένων. Η εθνική μνήμη παραμένει ζωντανή και η ποντιακή ψυχή καρτερεί πάντα κάποια σάλπισμα για τη δικαίωση των θρύνων.

Μοιρολόγια του γάμου

Ανεκλήρητες χαρές και συγκινήσεις συνθέτουν την εικόνα της ποντιακής παραδοσιακής ζωής. Οι κοινωνικοί θεσμοί και τα έθιμα εκ-

Η ΜΑΤΣΟΥΚΑΤΣΑ 'C CO ΚΡΕΜΙΝ

πηγάζουν από την ελεύθερη συνείδηση του ποντιακού λαού και αποτελούν τα ασάλευτα θεμέλια του βίου του. Ο ποντιακός γάμος δεν είναι απλώς ένα χαρούμενο γεγονός, αποτελεί ταυτόχρονα και ένα συγκλονιστικό περιστατικό. Είναι μεγάλη χαρά και μεγάλη συγκίνηση που δονεί συθέμελα τη λαϊκή ψυχή. Όμως τα πρόσωπα των αγαπημένων νεκρών συχνά έρχονται στη μνήμη μας, ιδίως σε στιγμές μεγάλης χαράς ή συγκίνησης όπως ο γάμος. Η απουσία ενός αγαπημένου προσώπου, στις περιπτώσεις αυτές, γίνεται ποθύ αισθητή και αβάσταχτη.

Ο γραπτός ποντιακός λόγος

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗ

Από την περίοδο του μεσοπολέμου και μέχρι σήμερα ο ποντιακός γραπτός λόγος αποκτά μία έκταση αξιοζήλευτη. Η αποκατάσταση των ξεριζωμένων δημιουργήσε ευνοϊκές προϋποθέσεις. Οι Πόντιοι με την δύναμη του νου και τη φλόγα της καρδιάς τους, πέρα από την επιβίωση, αφιερώνονται και στα γράμματα. Η Νεοελληνική Γραμματεία με τους Πόντιους συγγραφείς πλουτίζεται όσο ποτέ άλλοτε σ' όσα τα είδη του γραπτού λόγου. Μία πληθώρα πνευματικών ανθρώπων αναδεικνύεται στον στίβο του λόγου. Ο καρπός τους, θρέφει την αιώνια και πολυπόθητη φυλή μας.

Μία μερίδα απ' αυτούς τους πνευματικούς μας ανθρώπους ήρθε από τις αθησαμόντες πατρίδες και καταθέτει την αυθεντική σφραγίδα στο λόγο. Ο λόγος τους είναι μία κραυγή πόνου για όσα δεινά υπέστησαν αλλά κι ένα ελπιδοφόρο "παρών". Οι άλλοι της δεύτερης και τρίτης γενιάς, έχοντας τις μαρτυρίες των πρώτων και τα δικά τους βιωματικά στοιχεία δίνουν στο λόγο το δικό τους ύψος γέμισμα από την απε-

ριόριστη κιεκληκτική εθνική υπερφάνεια για τους προγόνους τους. Όλοι τους όμως, σχηματίζουν ένα ομοιογενές σύνολο με κύριο χαρακτηριστικό την πατριδοφιλία και την προβολή των μεγάλων ιδεών και ιδανικών της ιστορίας και της ζωής. Σε όποιο είδος του γραπτού λόγου κι αν ανήκει η πνευματική τους καρπογονία, εκφράζει την αδιάσπαστη φυλετική ενότητα και συνέχεια, την εθνική αυτοτέλεια, την ηθική και πνευματική αυτονομία της πατρίδας μας και το αστειρευτοκλαδικό του ποντιακού λαού.

Ο λόγος τους είναι μία μαρτυρία για το γένος μας, που στηρίζεται πάνω στις ηθικές, πνευματικές, εθνικές, θρησκευτικές του καταβολές και δυνάμεις. Μ' αυτές τις καταβολές και τις δυνάμεις οι Πόντιοι μπόρεσαν κι επέζησαν, αλλά και να δημιουργήσουν μέσα στις πηχτές νύχτες της απέραντης δουλείας. Η σκληριά μπορεί να υπεράσξει

το σώμα, όχι όμως την ψυχή, τις ιδέες και την πίστη του υπερήφανου κι ευλογημένου ποντιακού λαού. Το πνευματικό έργο των Ποντίων συγγραφέων σε όποια κατηγορία κι αν ανήκουν εκφράζουν με τα φτερά της τέχνης και της επιστήμης μία ζωή ολόκληρη και γεμάτη σοβαρό περιεχόμενο. Γοητεύουν την ψυχή, συγκινούν την καρδιά και προδηματίζουν τη σκέψη. Ακόμα, σ' αυτά απεικονίζεται ολοκάθαρα η θαυμαστή ψυχοσύνθεση του Ποντιακού Λαού, που του διακρίνει ένας ηγαιός ανθρωπισμός, ικανός να συλλάβει κάθε ανθρώπινο δράμα και πόνο. Η νεοελληνική Γραμματεία πολλα οφείλει στους Πόντιους πνευματικούς ανθρώπους, που με την πένα τους εκφράζουν συσσωρευμένη τη "δύναμη του αγαθού και του ωραίου, του υψηλού και του ηθικού" που λυτρώνει τον άνθρωπο, τον φέρνει κοντά στις ρίζες του και τον κάνει καλύτερο κι ανώτερο. Για τον υπέροχο γραπτό ποντιακό λόγο οι Πιερίδες Μούσες χαιρόνται ιδιαίτερα στους μακάριους δρυμούς τους.

ΠΕΝΘΗ

ΣΟΦΙΑ ΙΩ. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

(Μία απλή αλλά αξιόλογη Προσφυγομάνα)

Πέθανε σε ηλικία 89 ετών (και κηδεύτηκε στις 15-12-1997 στη Βέροια) η Σοφία Ιω. Φωτιάδου.

Ήταν μία ανήσυχη, ομοζώντανη, φιλαλήθης, πνευματώδης και γλυκύτατη Προσφυγομάνα, πραγματική αρχόντισσα, μια και ο εξοϊσμός χαρακτήρας της αρκούσε για τούτο και ως μη βοηθούσαν (στην απαιτούμενη θεωρία "κατά τα ειωθότα") από την έλλειψη της ανάλογη σωματικής διαπλάσεως.

Αξίζει, λοιπόν, να την τιμήσουμε (ως αντιπροσωπευτική περίπτωση πολλών αγνώστων αλλά σημαντικών ατόμων) και ως τέτοια να επισημανθεί "η έξοδος της", από τη ζωή, αν και μη... "διάσημη", γιατί - επαναλαμβάνω ότι - αυτή η ηθιοψηφία των απλών, ακέραιων ανθρώπων, είναι το αληθινό, πραγματικό, πολύτιμο προζύμι (ή και το "άλας"), για να ετοιμάζεται διαρκώς, συνεχώς το κατάλληλο ψωμί της ανθρώπινης ζωής στο ζυμωτήρι της αϊωνιότητας...

Αλλώστε, επιβεβαιώνεται, συνήθως ή στον κανόνα, ότι είναι αδύνατο βάλει η ρήση του Ευαγγελίου, σύμφωνα με την οποία πολλοί άνθρωποι απλά φαντάζουν σαν ξακουστοί ("κλήτο"), σαν - δήθεν - σπουδαίοι, αλλά ελάχιστα μονάχα είναι και πράγματι εκλεκτοί!!

Συνεπώς, η τέτοια ή η αθλιώτικη ποιότητα (ή η έλλειψή της) της κοινωνίας καθορίζεται, κυρίως, από την ύπαρξη, ή, αντίθετα, από την ανυπαρξία αξιόλογων ψυφίδων στο μωσαϊκό της ή από την ανεπάρκεια των κατάλληλων, άσπαστων κρίκων στον ζυγό της ανθρώπινης ζωής.

Τα τίμια, φίληργα (εργατικά), ηθικά, ακέραια άτομα, αποτελούν τα ακρογωνιαία στηρίγματα των οικογενειών (και έμμεσα και του συνόλου) και καθορίζουν την πορεία της ανθρωπότητας, γιατί γίνονται τα (ελάχιστα, δυστυχώς, υπάρχοντα) παραδείγματα για μίμηση, ενώ κυριαρχούν οι συνάνθρωποί μας, που αποτελούν παραδείγματα, μονάχα, για αποφυγή...

Συνεπώς, η παρουσία "καθάρων" ανθρώπων αποτελεί την πεμπτοσία για την συντήρηση ή και για τη βελτίωσή της, της σωστής πορείας της κοινωνίας μας. Η επιρροή τους είναι (ενσυνείδητα ή ασυνείδητα) ορατά σημαντική, τόσο στους τρίτους, όσο και στους απογόνους.

Μέγιστη είναι η επίδραση των γονιών, στα παιδιά με υπερέχοντα τον ρόλο της μάνας - γιαγιάς, καθώς διαμορφώνει ουσιαστικά τον τέτοιο ή τον αντίθετο χαρακτήρα των παιδιών και των εγγονών.

Ετσι, συνέβηκε, ευτυχώς, και στην περίπτωση της Σοφίας Ιω. Φωτιάδου.

Η ασίμνηστη οικοδόσοινα Σοφία Φωτιάδου με την ποντιακή φορεσιά.

αφού έδωσε στην κοινωνία μας πάμπολλα, ομόγλυκα και τίμια, παιδιά και εγγόνια, με εξαίρετον χαρακτήρα.

Θα μου επιτραπεί δε να μνημονεύσω, κυρίως και ονομαστικά μονάχα: την κόρη της, την καλή μας, Λίζα, που μαθητεύσαμε μαζί στο (μοναδικό, τότε) Γυμνάσιο της Βέροιας, την κόρη της, αγαπητή μου Γιώτα, πετυχημένη "συνάδεψη" στον κόσμο του πνεύματος και την Ελένη (Αναγνώστου), εγγονή της, που χάριζε εδώ και χρόνια (στη γιαγιά και σε εμας) τόσο υπερηφάνεια για τις καλλιτεχνικές προόδους της και για τις επιτυχίες της.

Γιώργος Χ. Χιονίδης

ΣΗΜ. "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ": Η ασίμνηστη οικοδόσοινα ΣΟΦΙΑ ΦΩΤΙΑΔΟΥ υπήρξε μία από τις έμψυχες εκείνες γυναίκες της ξεριζωμένης γενιάς του Πόντου. Η ζωή της υπήρξε ένας αγώνας προσφοράς για ό,τι ωραίο υπάρχει σ' αυτήν την ζωή. Μία ηρωίδα αρχαίας τραγωδίας θα μπορούσε να την χαρακτηρίσει κανείς. Αφνεσ παιδιά και εγγόνια για να μην σβήσει η Εστία.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της. Σημειώνεται ακόμα, ότι η οικογένειά της προσέφερε στη μνήμη της το ποσό των 50.000 δρχ. υπέρ της ανέγερσης του Πνευματικού Κέντρου της Ευξείνου Λέσχης Βέροιας.